

เปรียบเทียบการสร้างคำในภาษาชว บรู และโซ

จากผลการวิเคราะห์การสร้างคำในภาษาชว บรู และโซ ซึ่งได้เสนอรายละเอียดไว้ในบทที่ 2-4 จะเห็นได้ว่า ภาษาชว บรู และโซ มีการสร้างคำที่คล้ายคลึงกับภาษาในตระกูลมอญ-เขมร สาขาอื่น ๆ (ดู บทที่ 1 ข้อ 1.10.2 ข้อ 1.10.3 และข้อ 1.10.4) และเมื่อนำผลการวิเคราะห์มาเปรียบเทียบกัน ผู้วิจัยได้พบว่า ภาษาทั้งสามมีการสร้างคำเหมือนกันอยู่ 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. การสร้างคำโดยการเติมหน่วยศัพท์ และ
2. การสร้างคำโดยการซ้ำคำ

นอกจากการสร้างคำ 2 ประเภทที่กล่าวมาแล้ว ภาษาชวยังมีการสร้างคำอีกริธีหนึ่งที่แตกต่างไปจากภาษาชว บรู และโซ คือ การสร้างคำโดยเปลี่ยนลักษณะน้ำเสียง (ดู ตารางที่ 1 ประกอบ)

ตารางที่ 1 แสดงการสร้างคำในภาษาชว บรู และโซแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ

ประเภทของการสร้างคำ	กลุ่มภาษา กะตูดิก	ภาษาชว	ภาษาบรู	ภาษาโซ
		1. การเติมหน่วยศัพท์	+	+
2. การซ้ำคำ		+	+	+
3. การเปลี่ยนลักษณะน้ำเสียง		+	-	-

การสร้างคำโดยการเติมหน่วยศัพท์ ในภาษาทวย บรู และโซ่ที่เหมือนกันมีอยู่

4 ประเภท คือ

1. เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำกริยาให้เป็นคำนาม
2. เติมหน่วยศัพท์เพื่อสร้างคำนามใหม่
3. เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำนามให้เป็นคำกริยา
4. เติมหน่วยศัพท์เพื่อสร้างคำกริยาใหม่

ถึงแม้ว่าภาษาทั้งสามภาษาจะมีการสร้างคำโดยการเติมหน่วยศัพท์ทั้ง 4 ประเภทดังกล่าวข้างต้น แต่ยังคงมีความแตกต่างในเรื่องรายละเอียดอีกมากมาย ทั้งในเรื่องของหน้าที่ของหน่วยเติมศัพท์และรูปของหน่วยเติมศัพท์ ซึ่งสามารถใช้เป็นเกณฑ์ในการหาความสัมพันธ์ทางด้านเชื้อสายของภาษาทั้งสามนี้ได้ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 2)

ต่อไปนี้เป็นตารางแสดงหน่วยเติมศัพท์ที่มีหน้าที่อย่างเดียวกันในภาษาทั้ง 3 ภาษา

ตารางที่ 2 แสดงหน่วยเติมศัพท์ในภาษาทวย บรู และโซ่ ที่ปรากฏกันทางด้านหน้าที่

ประเภทของการสร้างคำ	ภาษาทวย	ภาษาบรู	ภาษาโซ่
1. <u>เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำกริยาให้เป็นคำนาม</u>	+	+	+
1.1 เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำกริยาแสดงอาการเป็นคำนามที่มีความหมายเป็นเครื่องมือและอุปกรณ์	-an-	-an- ra- ran- ran- ?a- ta-	-an- ra- ran- ?a- sa- la-
1.2 เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำกริยาแสดงอาการให้เป็นคำนามที่มีความหมายเป็นผลอันเกิดจากการแสดงกริยานั้น	ba-	N- -an-	N- pa- ma- ta- sa- ra- ka- ?a- -in-

ประเภทของการสร้างคำ	ภาษาทวย	ภาษาบรู	ภาษาโซ
2. เติมหน่วยศัพท์เพื่อสร้างคำนามใหม่	+	+	+
2.1 เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนแปลงคำนามสามัญเป็นคำนามใหม่ที่มีความหมายคล้ายคลึงกันหรือเกี่ยวข้องกัน	ra- ŋ- -am-	ra- sa- -a-	N-
3. เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำนามเป็นคำกริยา*	+	+	+
4. เติมหน่วยศัพท์เพื่อสร้างคำกริยาใหม่	+	+	+
4.1 เติมหน่วยศัพท์เพื่อทำให้คำกริยาแสดงสภาพ คำกริยาแสดงอาการและคำกริยาแสดงประสงค์ เป็นคำกริยากริย	N-	pa- sa- ka- ku- maN-	pa- ta- ra- ?a-
4.2 เติมหน่วยศัพท์เพื่อทำให้คำกริยาแสดงอาการ มีความหมายเป็นการกระทำซ้ำ ๆ หลายครั้ง	n-	c ₁ ^{u} _{a} c ₁	N- ci- ku-

* การสร้างคำโดยการเติมหน่วยศัพท์ประเภทนี้ แต่ละภาษามีลักษณะเฉพาะของตัวเอง (ดูรายละเอียดในตารางที่ 4 หน้า 103)

การเติมหน่วยศัพท์ทั้งหมดที่ปรากฏในตารางที่ 2 เป็นการเติมหน่วยเติมศัพท์ในภาษาทวย บรู และโฮ่ ที่ปรากฏกันในด้านหน้า ส่วนที่ปรากฏกันทั้งทางด้านรูปของหน่วยเติมศัพท์และหน้า มีเพียงหน่วยเติมศัพท์เดียวคือ หน่วยเติมกลางศัพท์ -lan- ซึ่งทำหน้าที่เปลี่ยนคำกริยาแสดงอาการให้เป็นคำนามที่มีความหมายเป็นอุปกรณ์และเครื่องมือ

นอกจากนี้ยังมีหน่วยเติมศัพท์อีก 4 หน่วยเติมศัพท์ในภาษาทวย บรู และโฮ่ ซึ่งปรากฏกันทั้งด้านรูปและหน้า คือหน่วยเติมหน้าศัพท์ ra- ran- ʔa- ซึ่งทำหน้าที่เปลี่ยนคำกริยาแสดงอาการให้เป็นคำนามที่มีความหมายเป็นอุปกรณ์ และหน่วยเติมศัพท์ pa- ซึ่งมีหน้าที่ทำให้คำกริยาแสดงสภาพ คำกริยาแสดงอาการ และคำกริยาแสดงประสพการณ์ เป็นคำกริยาการิต

สำหรับภาษาทวย กับภาษาโฮ่นั้นการปรากฏของหน้าศัพท์และรูปของหน่วยเติมศัพท์จะเป็นแบบ "ไม่สมบูรณ์" กล่าวคือ หน่วยหน้าศัพท์ n- ของภาษาทวย ซึ่งมีอยู่เพียงรูปเดียว ปรากฏกับหน่วยหน้าศัพท์ N- ของภาษาโฮ่ซึ่งมีอยู่ 3 รูปคือ /n- n- และ ŋ-/ ทั้งนี้เพราะหน่วยหน้าศัพท์ N- ใน ภาษาโฮ่จะเป็นเสียงนาสิก ซึ่งเกิดจากการกลมกลืนเสียงกับพยัญชนะต้นของรากศัพท์

ภาษาทวยกับภาษาบรูมีการปรากฏของหน้าศัพท์และรูปของหน่วยเติมศัพท์เพียงตัวอย่างเดียวเช่นกัน คือ หน่วยหน้าศัพท์ ra- ซึ่งมีหน้าที่เปลี่ยนแปลงคำนามล้ำมัญให้ เป็นคำนามใหม่ที่มีความหมายคล้ายคลึงหรือเกี่ยวข้องกัน

การปรากฏของหน่วยเติมศัพท์ที่จะกล่าวถึงในตารางที่ 3 เป็นการปรากฏทางด้านหน้าที่ของหน่วยเติมศัพท์ในภาษาเพียง 2 ภาษาเท่านั้น

ตารางที่ 3 แสดงหน่วยเติมศัพท์ที่ปรากฏหน้าคำในภาษาทุยกับบรู และบรูกับโซ

ประเภทของการสร้างคำ	ภาษาทุย	ภาษาบรู	ภาษาโซ
1. เติมหน่วยศัพท์เพื่อทำให้คำกริยาแสดงอาการมีความหมายเป็นคำกริยาแสดงสภาพ	+ ŋ-	+ ra-	-
2. เติมหน่วยศัพท์เพื่อทำให้คำกริยาแสดงอาการเป็นคำกริยาที่เป็นสาเหตุให้เปลี่ยนแปลง	-	+ ʔa-	+ ʔa-
3. เติมหน่วยศัพท์เพื่อทำให้คำกริยาแสดงอาการเป็นคำกริยาที่มีความหมายเป็นการทำให้ผู้อื่นได้รับประโยชน์	-	+ sa-	+ ʔa-
4. เติมหน่วยศัพท์เพื่อทำให้คำกริยาแสดงอาการเป็นคำกริยาที่มีความหมายเป็นการกระทำร่วมกันหรือโต้ตอบกัน	-	+ ra-	+ ra-

หน่วยหน้าศัพท์ที่ปรากฏกันทั้งทางด้านรูปและหน้าคำในภาษาบรูและโซ มีหน่วยเติมศัพท์เพียง 2 หน่วยเติมศัพท์เท่านั้น คือ หน่วยเติมศัพท์ ʔa- ซึ่งมีหน้าที่ทำให้คำกริยาแสดงอาการให้เป็นคำกริยาที่เป็นสาเหตุให้เปลี่ยนแปลง และหน่วยหน้าศัพท์ ra- ซึ่งทำให้คำกริยาแสดงอาการเป็นคำกริยาที่มีความหมายเป็นการกระทำร่วมกันหรือโต้ตอบกัน

ตารางที่ 4 เป็นตารางแสดงหน่วยเติมศัพท์ที่มีใช้ในภาษาไทยใดภาษาหนึ่ง หน่วยเติมศัพท์เหล่านี้มิได้ปรากฏกันเลยไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของหน้าที่ หรือรูปของหน่วยเติมศัพท์ โดยหน้าที่และรูปของหน่วยเติมศัพท์เหล่านี้จะเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละภาษา

ตารางที่ 4 แสดงหน่วยเติมศัพท์ที่มีใช้ในแต่ละภาษา

ประเภทของการสร้างคำ	ภาษาไทย	ภาษาบรู	ภาษาโซ้ย
1. เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำกริยาเป็นคำนาม			
1.1 เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำกริยา	+	-	-
แสดงสภาพเป็นคำนามที่มีคุณสมบัตินทางกลับ	ca-		
และรสแบบนั้น			
2. เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำแยกประเภท	+	-	-
เป็นคำแยกประเภทที่มีความหมายเป็นการ			
แบ่งส่วน			
3. เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำบ่งชี้ที่มีหน้าที่	+	-	-
ขยายคำนามเป็นคำบ่งชี้ที่มีความหมาย	ra-		
แสดง การบ่ง เวลา			
4. เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำบอกระยะ	+	-	-
เวลาเป็นคำที่บอกเวลาแน่นอน	ra-		
5. เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำนามสามัญ	+	-	-
เป็นคำนามที่มีความหมายชี้เฉพาะเกี่ยว	ma-		
กับการบอกทิศทาง			
6. เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำนามให้เป็น	*		
คำกริยา			

* เป็นวิธี การสร้างคำที่เลิกใช้ในบทที่ 3 หน้า 99

ประเภทของการสร้างคำ	ภาษาทวย	ภาษาบรู	ภาษาโซ
6.1 เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำนามที่มีความหมายเป็นอุปสรรคเป็นคำกริยาแสดงอาการ	+ ra-	-	-
6.2 เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำนามเป็นคำกริยาแสดงอาการ	-	+ ka~ku-	-
6.3 เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำนามล่ามัญเป็นคำกริยาแสดงอาการ	-	+ -a-	-
6.4 เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำนามเป็นคำกริยาการิต	-	-	+ pa- ?a-
7. เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำกริยาเป็นคำแยกประเภท	-	-	+ ra- -an-
8. เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำบ่งชี้เป็นคำกำหนดประเภทของคำนาม			
8.1 เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำบ่งชี้เป็นคำกำหนดสิ่งของหรือลักษณะการกระทำ	-	-	+ knp-~ha- sa- ra-
8.2 เติมหน่วยศัพท์เพื่อเปลี่ยนคำบ่งชี้บอกระยะทางเป็นคำกำหนดเวลาที่แน่นอน	-	-	+ ?a-
9. เติมหน่วยศัพท์เพื่อสร้างคำกริยาใหม่			
9.1 เติมหน่วยศัพท์เพื่อทำให้คำกริยาการิตที่มีความหมายเป็นคำกริยาแสดงสภาพอันเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการแสดงกริยานั้นลึกลับสุดลง	+ ŋ- -r-	-	-

ประเภทของการสร้างคำ	ภาษาทวย	ภาษาบรู	ภาษาโซ
9.2 เติมหน่วยศัพท์เพื่อทำให้คำกริยาแสดงอาการเป็นคำกริยาแสดงการกระทำร่วมกันอย่างตั้งใจ	-	+ n-	-
9.3 เติมหน่วยศัพท์เพื่อทำให้คำกริยาแสดงอาการเป็นคำกริยาที่ก่อให้เกิดความรำคาญ	-	+ ta-	-
9.4 เติมหน่วยศัพท์เพื่อทำให้คำกริยาที่เป็นสาเหตุให้เปลี่ยนแปลงเป็นคำกริยาที่มีจุดหมายในการแสดงกริยา	-	+ pha-	-
9.5 เติมหน่วยศัพท์เพื่อทำให้คำกริยาแสดงอาการเป็นคำกริยาแสดงอาการที่มีขอบเขตการซับซ้อน	-	+ -al-	-
9.6 เติมหน่วยศัพท์เพื่อทำให้คำกริยาแสดงสภาพเป็นคำกริยาแสดงสภาพอันเป็นผลเนื่องจากการเกิดการกระทำบางอย่าง	-	+ -ta-	-
9.7 เติมหน่วยศัพท์เพื่อทำให้คำกริยาแสดงอาการเป็นคำกริยาแสดงอาการที่มีความหมายเป็นการกระทำด้วยตนเอง	-	+ dan-	-
9.8 เติมหน่วยศัพท์เพื่อทำให้คำกริยาแสดงอาการเป็นคำกริยาที่มีความหมายเป็นเส้นแฉ่ง	-	-	+ ta-

ประเภทของการสร้างคำ	ภาษาทมิฬ	ภาษาบาลี	ภาษาสันสกฤต
9.9 เติมหน่วยศัพท์เพื่อทำให้คำกริยา แสดงอาการเป็นคำกริยาแสดงสภาพ อันเป็นผลเนื่องมาจากการกระทำนั้น สิ้นสุดลง	-	-	+ la- ra-
9.10 เติมหน่วยศัพท์เพื่อทำให้คำกริยา แสดงอาการมีความหมายเป็นการกระทำ อย่างไร้เป้าหมาย	-	-	+ ku-
9.11 เติมหน่วยศัพท์เพื่อทำให้คำกริยา แสดงอาการมีความหมายเป็นคำสั่งให้ ทำกริยานั้น	-	-	+ ci- ha-
10. เติมหน่วยศัพท์เพื่อทำให้คำขยายกริยา เป็นคำกริยาแสดงสภาพ	+ -an-	-	-

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 เป็นตารางแสดงการสร้างคำที่เกิดจากการซ้ำคำที่ใส่ใน
 ภาษาไทย บรู และโซ่ การซ้ำคำที่มีการสร้างคำเหมือนกันในทั้ง 3 ภาษา คือการซ้ำเสียง
 อย่างสมบูรณ์เพื่อทำให้หน่วยคำไม่อิสระกลายเป็นคำขยายกริยา และการซ้ำคำที่มีการ
 สร้างคำเหมือนกัน 2 ภาษา คือในภาษาบรูกับภาษาโซ่ ได้แก่การซ้ำความหมายแล้วทำ
 ให้คำมีความหมายเหมือนเดิมแต่เป็นสำนวนที่ไพเราะกว่าหรือความหมายกว้างออกไป
 จากเดิม ที่เหลือทั้งหมดจะเป็นการซ้ำคำที่เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละภาษา (ดูตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 แสดงการสร้างคำโดยการซ้ำคำในภาษาไทย บรู และโซ่

ประเภทของการซ้ำคำ	ภาษาไทย	ภาษาบรู	ภาษาโซ่
1. การเอาเสียงธรรมชาติมาซ้ำเสียง อย่างสมบูรณ์หรือบางส่วนเพื่อให้ความ หมายเป็นจุดกำเนิดของเสียงหรือเครื่องดนตรี	+	-	-
2. การซ้ำเสียงอย่างสมบูรณ์	+	+	+
2.1 การซ้ำเสียงอย่างสมบูรณ์เพื่อทำให้ หน่วยคำไม่อิสระเป็นคำขยายกริยา			
2.2 การซ้ำเสียงอย่างสมบูรณ์เพื่อทำให้ หน่วยคำไม่อิสระเป็นคำนามที่มีความหมาย เป็นพืชผัก	+	-	-
2.3 การซ้ำเสียงอย่างสมบูรณ์เพื่อทำให้ หน่วยคำไม่อิสระเป็นคำกริยาการตี	+	-	-
2.4 การซ้ำเสียงอย่างสมบูรณ์เพื่อทำให้ หน่วยคำไม่อิสระเป็นคำกริยาแสดงสภาพ	+	-	-
3. การซ้ำเพียงบางส่วน			
3.1 การซ้ำพยัญชนะต้นและพยัญชนะท้าย เพื่อทำให้เป็นคำซ้ำที่มีหน้าที่เป็นคำขยาย คำกริยาแสดงอาการ	-	+	-

ประเภทของการสร้างคำ	ภาษาทวย	ภาษาบรู	ภาษาโซ
3.2 การซ้ำพยัญชนะต้นกับพยัญชนะท้าย และสระกับพยัญชนะท้ายเพื่อทำให้เป็นคำซ้ำที่มีหน้าที่เป็นคำกริยา	-	+	-
3.3 การซ้ำพยางค์รองและซ้ำพยัญชนะต้นกับพยัญชนะท้ายเพื่อทำให้เป็นคำซ้ำที่มีหน้าที่เป็นคำขยายกริยาแสดงสภาพ	-	-	+
3.4 การซ้ำสระกับพยัญชนะท้ายเพื่อทำให้เป็นคำซ้ำที่มีหน้าที่เป็นคำขยายคำกริยาแสดงสภาพ	-	-	+
3.5 การซ้ำพยัญชนะต้นกับพยัญชนะท้ายเพื่อทำให้เป็นคำซ้ำที่มีหน้าที่เป็นคำนาม	-	-	+
3.6 การซ้ำพยัญชนะต้นเพื่อทำให้เป็นคำซ้ำที่มีหน้าที่เป็นคำซ้อน	-	-	+
4. การซ้ำความหมาย แล้วทำให้หน่วยคำมีความหมายเหมือนเดิมแต่เป็นสำนวนที่ไพเราะกว่าหรือความหมายกว้างออกไปจากเดิม	-	+	+

จากการเปรียบเทียบการสร้างคำในภาษาทวย (ลุ่ม) บรู และโซ ดังที่ได้แสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 1-5 จะเห็นได้ว่าภาษาบรูกับภาษาโซมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดทางด้านเชื้อสายมากกว่าภาษาทวยกับบรู หรือทวยกับโซ ทั้งนี้เพราะภาษาบรูกับภาษาโซมีการสร้างคำโดยการเติมหน่วยศัพท์ที่ปรากฏกันทั้งทางด้านรูปและหน้าที่ของหน่วยเติม

ศัพท์หลายหน่วย เช่น หน่วยหน้าศัพท์ ra- ran- ʔa- pa- (ดูตารางที่ 2) และ
หน่วยหน้าศัพท์ ʔa- ra- (ดูตารางที่ 3)

ผลที่ได้ในการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนการแบ่งกลุ่มภาษาในตระกูลมอญ-เขมร
โดยเฉพาะกลุ่มภาษากะตือคของ เค็นเน็ธ ดี สมิธ (Kenneth D. Smith 1981 :
191) ที่ใช้เกณฑ์ทางด้านสถิติความสัมพันธ์ของศัพท์เป็นอย่างดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย